

Civilná ochrana

Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika
Liptovský Mikuláš

Úvod

Legislatíva:

- **Zákon NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov**
- **Vyhláška MV SR č. 328/2012 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii**
- **Vyhláška MV SR č. 314/1988 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom CO v znení neskorších predpisov**
- **Vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov**
- **Vyhláška MV SR č. 303/1996 Z. z. na zabezpečovanie prípravy na civilnú ochranu v znení neskorších predpisov**
- **Vyhláška MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany v znení neskorších predpisov**

Úvod

Legislatíva:

- **Vyhláška MV SR č. 599/2006 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výdavkoch na civilnú ochranu z prostriedkov štátneho rozpočtu v znení neskorších predpisov**
- **Vyhláška MV SR č. 75/1995 o zabezpečení evakuácie**
- **Príručka civilnej ochrany č. 1/1996: Formy a metódy vzdelávania a prípravy na civilnú ochranu, MV SR, Sekcia CO**
- **Smernica MO SR č. 39/2009 o príprave na riešenie krízových situácií a o ich riešení**

Úvod

Zodpovednosť:

- rektor AOS,
- rektorom poverená osoba s platným certifikátom o absolvovaní školenia na úseku CO (zamestnanci Ing. Chaloupka, Mgr. Ing. Scigel'ová)

Úvod

Právo fyzických osôb:

- na včasné varovanie pred hroziacim nebezpečenstvom,
- na evakuáciu a ukrytie,
- na informácie o spôsobe ochrany,
- na bezprostrednú pomoc pri ohrození života, zdravia a majetku,
- na zabezpečenie prípravy na civilnú ochranu, ktorej cieľom je umožniť získanie nevyhnutných vedomostí a zručností v sebaochrane a pomoci iným v núdzi.

§ 17 zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva

1. Mimoriadna udalost'

Mimoriadnou udalost'ou sa rozumie:

- živelná pohroma
- havária
- katastrofa
- ohrozenie verejného zdravia II. st.
- teroristický útok

§ 3 ods. 2 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva

2. Zdroje a miesta nebezpečenstva vzniku mimoriadnej udalosti

Výpis z analýzy Okresného úradu Liptovský Mikuláš

Analýza územia je posúdenie nebezpečenstva pre prípad vzniku mimoriadnej udalosti s ohľadom na zdroje ohrozenia (vyhotovuje ju okresný úrad)

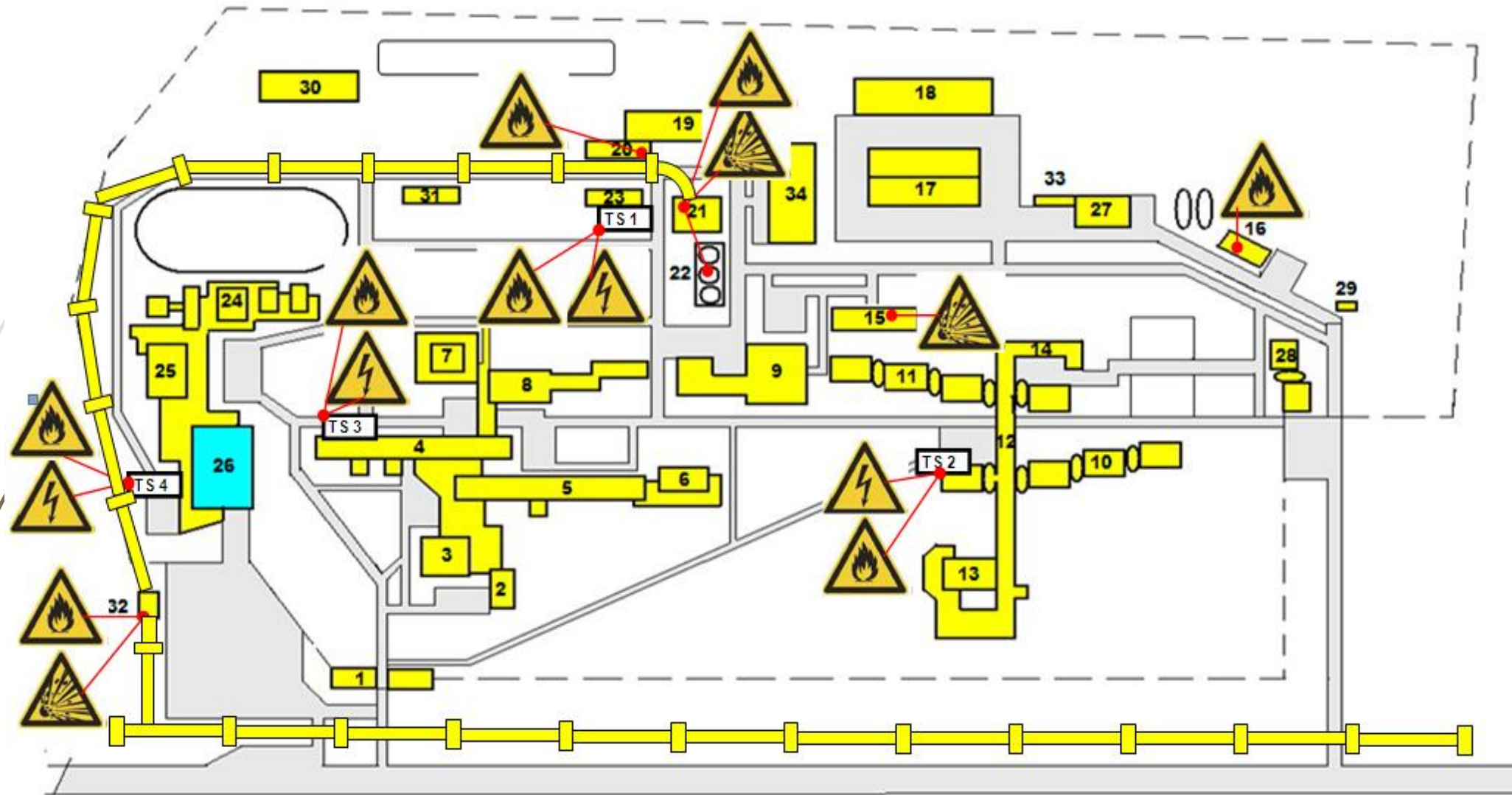

Možné riziká vzniku mimoriadnych udalostí v územnom obvode okresu Liptovský Mikuláš

Objekt AOS nie je ohrozovaný činnosťou iných právnických osôb, ktorá by mohla spôsobiť ohrozenie života, zdravia alebo majetku.

Možné riziká vzniku mimoriadnych udalostí v AOS

Výbušnina v objekte

Postup pri prijatí správy o výbušnине v objekte

- zaznamenať jej presné znenie
- oznámiť nadriadenému
- vyrozumieť ostatných zamestnancov AOS a útvarov v objekte AOS o výbušnине (vykoná PČ)
- zabezpečiť OUS
- vypnúť výpočtovú techniku a elektrické spotrebiče
- zákaz manipulovať s podozrivými predmetmi
- opustiť pracoviská (objekt) do priestoru zhromaždenia
- pracoviská (kancelárie) neuzamykať

Vojenská polícia: zabezpečí vykonanie prehliadky objektu, budovy, oznámi návrat do objektu po prehliadke,

- priestory zhromaždenia podľa plánu evakuácie

Podozrivá zásielka

Postup manipulácie s podozrivou zásielkou

- netriasť so zásielkou a nevyberať obsah
- vložiť zásielku do plastového vrečka alebo iného vhodného uzatvárateľného obalu, prípadne prikryť
- pri vysypaní obsahu neutierať (nevíriť), ale okamžite zakryť fóliou, smetným košom a pod.
- ak sa prášok dostal na odev, tento vyzliecť a ďalej s ním manipulovať ako s podozrivou zásielkou
- upozorniť nadriadeného, vypnúť ventiláciu, uzatvoriť okná a dvere, zabrániť vstupu iným osobám
- označiť miestnosť oznamom POZOR, PODOZRIVÁ ZÁSIELKA! NEVSTUPOVAŤ!
- umyť si ruky mydlom a vlažnou vodou pri kontaminácii odevu sa odporúča osprchovať od hlavy nadol
- vypracovať menný zoznam osôb, ktoré prišli do styku so zásielkou, prípadne boli v miestnosti a odovzdať ho veliteľovi zásahu
- po príchode zasahujúcich jednotiek sa správať podľa pokynov veliteľa zásahu

3. Varovanie obyvateľstva

Varovanie obyvateľstva o ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti sa vykonáva varovnými signálmi :

- **Všeobecné ohrozenie**
- **Ohrozenie vodou**
- a signálom
- **Koniec ohrozenia**

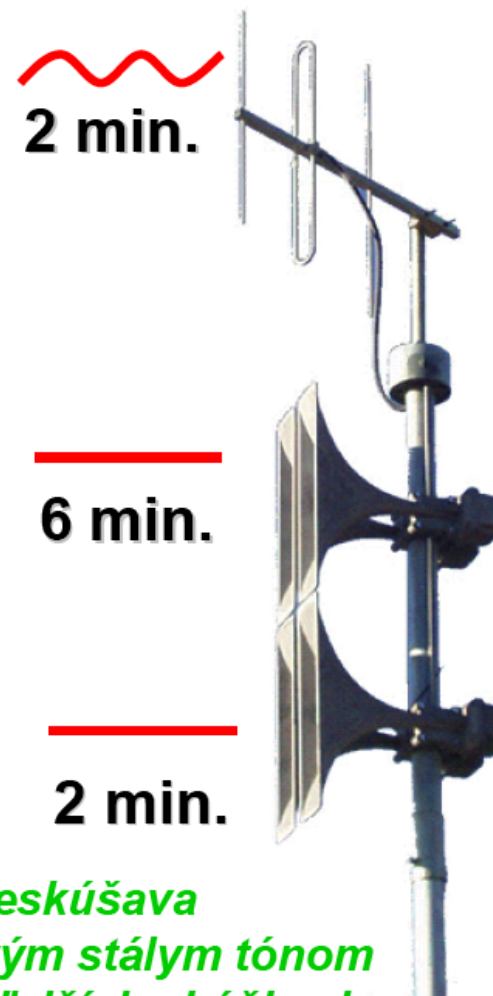
Technicky sa zabezpečuje:

- ✓ sieťou sirén
- ✓ vysielaním rozhlasu a TV
- ✓ miestne inf. prostriedkami obce
- ✓ verejnými komunikačnými prostriedkami
- ✓ Automatizovanými systémami vyrozumenia

Varovanie obyvateľstva

Varovný signál **VŠEOBECNÉ OHROZENIE**

sa vyhlasuje dvojminútovým kolísavým tónom sirén a následne je doplnený slovnou – hovorenou informáciou o podrobnostiach a charaktere ohrozenia. Počas vojnového stavu a počas vojny sa ním vyhlasuje aj ohrozenie v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu

Varovný signál **OHROZENIE VODOU**

sa vyhlasuje šesťminútovým stálym tónom sirén a následne je doplnený slovnou informáciou

KONIEC OHROZENIA

dvojminútový stály tón sirén bez opakovania

Vždy druhý piatok v mesiaci sa o 12.00 hod. preskúšava prevádzkyschopnosť systémov varovania dvojminútovým stálym tónom sirén. O pravidelnom preskúšaní funkčnosti sirén a o ďalších skúškach mimo tohto termínu informujú rozhlas, televízia a tlač !

Varovanie obyvateľstva

Integrovaný záchranný systém

IZS je koordinovaný postup jeho zložiek pri zabezpečovaní ich pripravenosti a pri vykonávaní ich činnosti a opatrení súvisiacich s poskytovaním pomoci v tiesni

Organizácia IZS:

- MV SR
- MZdr SR
- okresné úrady v sídle kraja
- základné záchranné zložky
  - hasičský záchranný zbor
  - poskytovatelia záchranných zdrav. služieb
  - kontrolné chemické laboratóriá (KCHL)
  - Horská záchranná služba
  - Banská záchranná služba
- ostatné záchranné zložky
  - **OS SR**
  - obecné hasičské zložky
  - závodné hasičské útvary, zbory
  - jednotky CO
  - obecná polícia
  - Slovenský červený kríž a iné
- útvary Policajného zboru

Varovanie obyvateľstva

čísla tiesňového volania

112 Koordinačné stredisko IZS

150 Hasičský a záchranný zbor

155 Záchranná zdravotná služba

158 Štátna polícia

159 Mestská polícia

18 300 Horská záchranná služba

4. Kolektívna ochrana

Kolektívna ochrana osôb sa zabezpečuje:

- **evakuáciou**
- **ukrytím**

Evakuácia je odsun ohrozených osôb, zvierat, prípadne vecí z určitého územia

Ukrytie je ochrana osôb v ochranných stavbách pred možnými následkami mimoriadnych udalostí

Evakuácia

- je odsun ohrozených osôb, zvierat, prípadne vecí z určitého ohrozeného územia

Vyhlasovanie evakuácie

Evakuácia osôb z objektov AOS môže byť vyhlásená a vykonaná

- v čase vojny a vojnového stavu,
- **pri vzniku mimoriadnej udalosti**

Evakuácia osôb z budov je vykonávaná po určených **únikových cestách** v súlade s požiarnymi poplachovými smernicami na miesto sústredenia organizačnej zložky.

**ÚNIKOVÝ
VÝCHOD**

Evakuácia

Vykonáva sa: - po určených únikových cestách v súlade s požiarňymi poplachovými smernicami na miesto sústredenia každej organizačnej zložky

Môže byť:

- krátkodobá s možným návratom osôb do 72 hodín
- dlhodobá s možným návratom osôb po 72 hodinách

Člení sa na:

- evakuácia s okamžitým opustením ohrozeného
- evakuácia s postupným opustením priestoru

Evakuácia osôb z objektov AOS môže byť vyhlásená a vykonávaná:

- v čase vojny a vojnového stavu
- pri vzniku mimoriadnej udalosti

Evakuácia

Evakuáciu v AOS riadia evakuačné jednotky:

- vytvárajú sa na prípravu, riadenie, zabezpečovanie, usmerňovanie a kontrolu priebehu evakuácie z objektov AOS

Tvoria ich:

- a.) Evakuačná komisia (EK)*
- b.) Družstvá ochranných stavieb CO 1-5*
- c.) Jednotka na obsluhu miesta ubytovania evakuovaných*

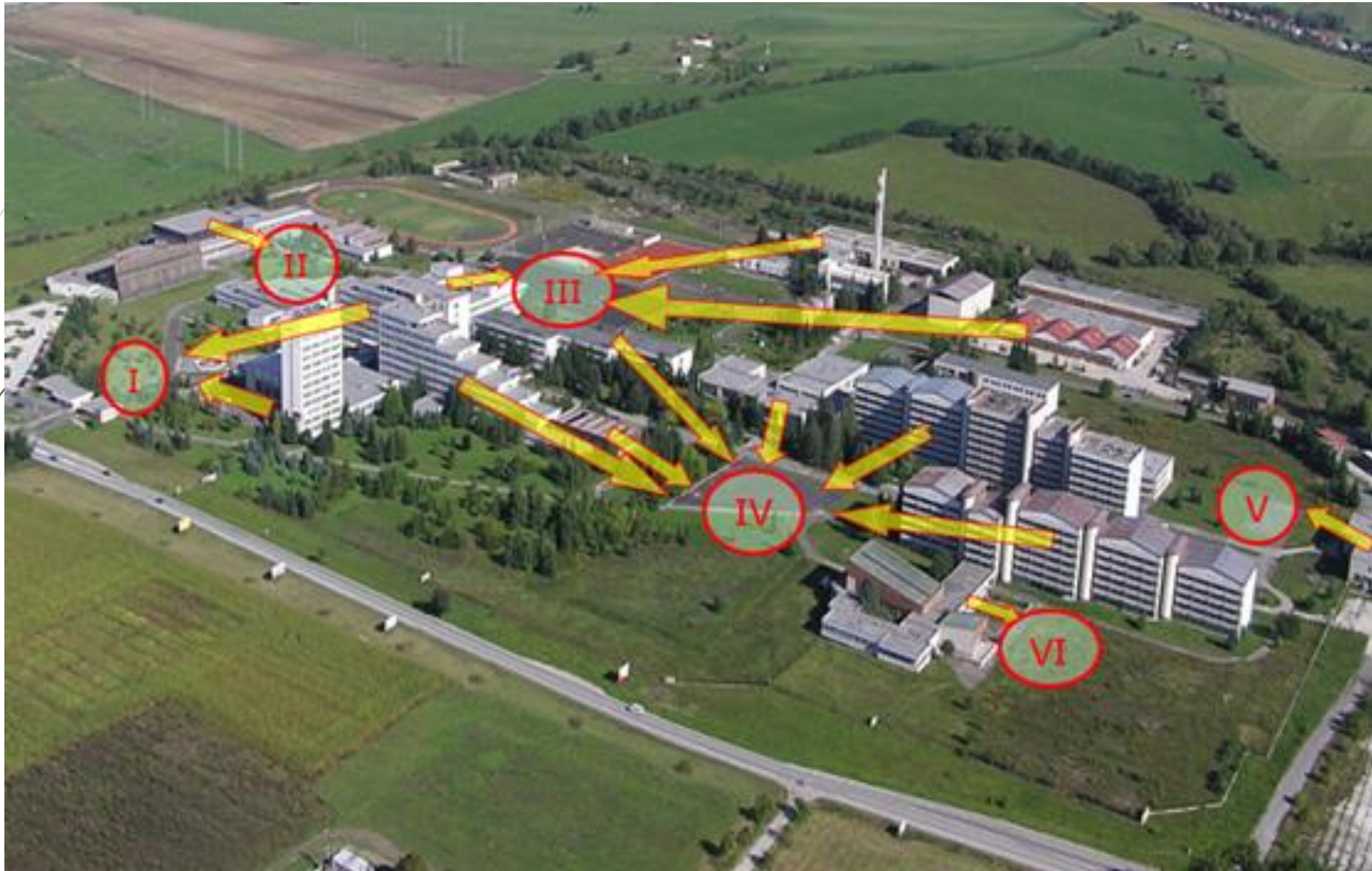
EK sa riadi:

- štatútom evakuačnej komisie a plánom činnosti EK

K činnosti sa uvádza:

- nariadením rektora AOS s časovou normou do 180'

Evakuácia z objektov AOS

Ukrytie

Ochranné stavby budované na účely civilnej ochrany delíme podľa druhu ochrany

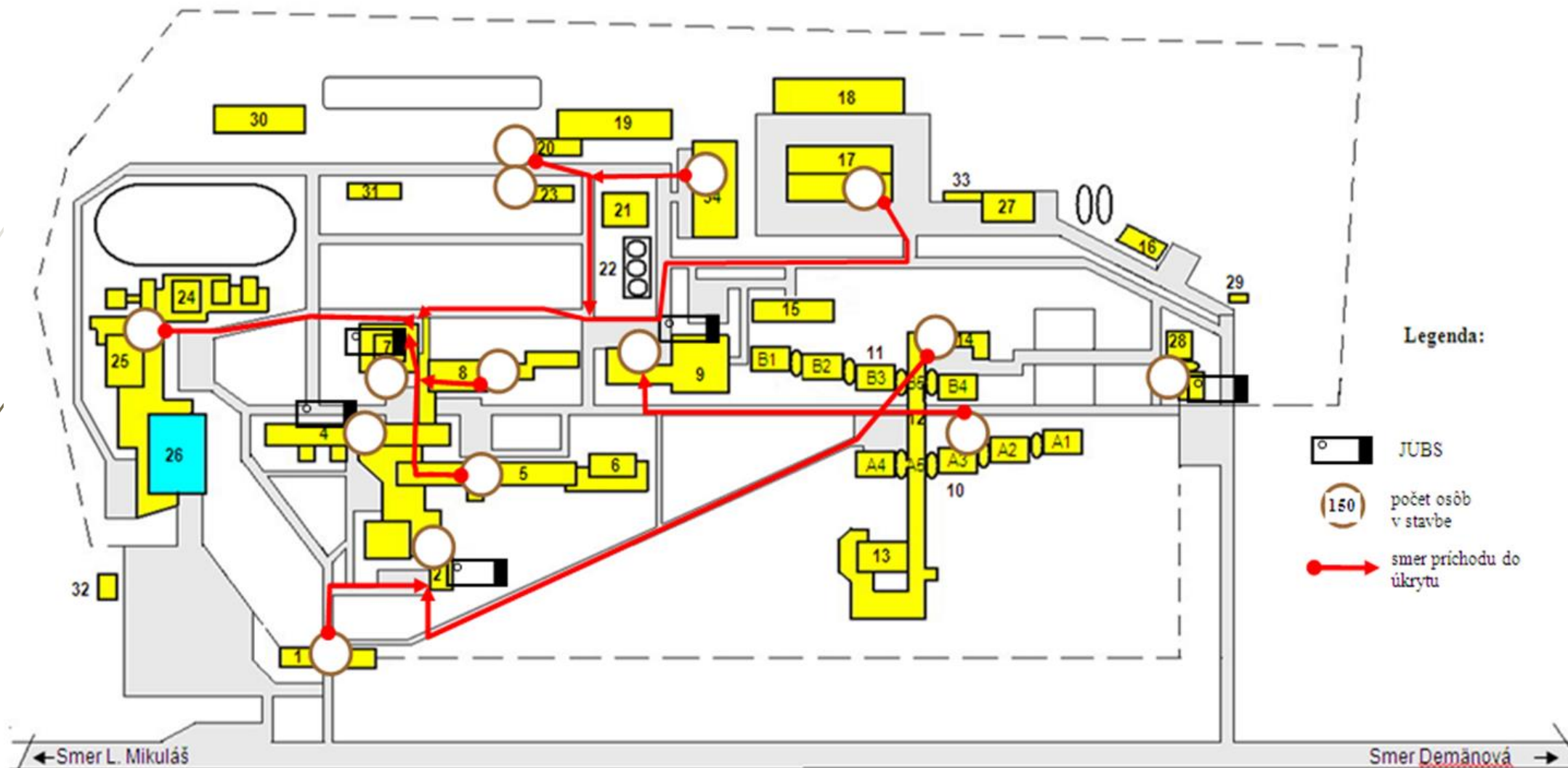
1. odolné úkryty,
2. plynotesné úkryty,
3. jednoduché úkryty budované svojpomocne,
  - a) na ochranu obyvateľstva v čase vojny a vojnového stavu,
  - b) na ochranu obyvateľstva pri vzniku mimoriadnej udalosti

Ukrytie v AOS

- - **AOS nedisponuje** ochrannými stavbami **OÚ** (odolné úkryty), **PÚ** (plynotesné úkryty)
- - ochrana osôb sa **zabezpečuje ukrytím v stavbách, v ktorých sa osoby nachádzajú**, ak nemožno vykonať evakuáciu
- - jednoduché úkryty budované svojpomocne (**JÚBS**) v čase vojny a vojnového stavu

Jednoduché úkryty budované svojpomocne

Ukrytie v budove

Prostriedky individuálnej ochrany (PIO)

- **typizované**
- **improvizované**

Typizované prostriedky individuálnej ochrany

- V AOS PrV používajú
- **ochranná maska OM10M** (filtre OM nechránia proti priemyselným nebezpečným látkam)
- **ochranný plášť JP75**

Typizované prostriedky individuálnej ochrany

K typizovaným prostriedkom individuálnej ochrany patria:

- detský ochranný vak pre deti do 18 mesiacov (DV-65, DV-75)
- detská ochranná kazajka pre deti do 3 rokov (DK-88)
- detská ochranná maska pre deti od 3 do 6 rokov (DM-1, lícnice CM-3/3h)
- ochranná maska CM-3 pre deti od 6 do 15 rokov
- ochranná maska pre dospelých (CM-3, CM-4)
- ochranné filtre (MOF-2, MOF-4, MOF-5)

Improvizované prostriedky individuálnej ochrany

- sú prostriedky ochrany, ktoré si vyhotovujú na použitie osoby v rámci sebaochrany
- **Používajú sa predovšetkým na účely ochrany dýchacích ciest a očí:**
  - ✓ pri úniku osôb z priestorov a pásiem kontaminovaných nebezpečnými látkami do bezpečia
  - ✓ pri evakuácii osôb za hranice oblasti ohrozenia
  - ✓ pre presune osôb do vybraných ochranných stavieb (úkrytov) a rôznych budov
- **pri použití improvizovanej ochrany je potrebné dodržiavať nasledujúce zásady:**
  - celý povrch tela musí byť zakrytý
  - všetky ochranné prostriedky je nutné čo najlepšie utesniť
  - na dosiahnutie vyšších ochranných účinkov je potrebné kombinovať viac ochranných prostriedkov alebo použiť odev v niekoľkých vrstvách

Prostriedky individuálnej ochrany (PIO)

Otázky?

Ďakujem za pozornosť.